

Onderwerp

Jaaroverzicht Interbestuurlijk Toezicht 2022

Kern mededeling:

Het college van Gedeputeerde Staten stelt ieder jaar een 'Jaaroverzicht Interbestuurlijk Toezicht' (IBT) vast. In het jaaroverzicht wordt op een rij gezet hoe het college de gemeentelijke taakuitvoering heeft beoordeeld op de terreinen waarop de provincie interbestuurlijk toezicht houdt.

Mededeling:

Op 30 oktober 2023 heeft het college van Gedeputeerde Staten het Jaaroverzicht Interbestuurlijk Toezicht 2022 vastgesteld. Dit jaaroverzicht bevat een samenvatting van de beoordelingen die het college eerder dit jaar heeft gedaan op de terreinen waarop het college interbestuurlijk toezicht houdt op de Flevolandse gemeenten. Het jaaroverzicht bevat dus geen nieuwe beoordelingen. Alle eerder dit jaar vastgestelde beoordelingen zijn op dat moment overgebracht aan de colleges van burgemeester en wethouders c.q. de gemeenteraden.

De provincie monitort of de gemeenten voldoen aan de wettelijke medebewindsverplichtingen en streeft ernaar dat alle gemeenten op alle relevante domeinen 'groen' scoren. Zoals blijkt uit het schema in het jaaroverzicht (paragraaf 1.1) is dit nog niet in alle situaties het geval. In die gevallen waarin een gemeente nog niet het gewenste niveau haalt, overlegt de provincie ambtelijk en indien nodig ook op bestuurlijk niveau om te komen tot verbetering. Indien er sprake is van een 'rode' score is er sprake van een (begin van een) intensief traject.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo
Jaaroverzicht Interbestuurlijk Toezicht 2022	3175817	Ja

Registratienummer

3181824

Datum

30 oktober 2023

Afdeling/Bureau

EBES

*Openbaarheid***Openbaar***Portefeuillehouder***Simonse, J.N.***Ter kennisname aan PS en**burgerleden*

JAAROVERZICHT

INTERBESTUURLIJK TOEZICHT 2022

Inhoud

1. Inleiding	1
1.1 Schema	1
1.2 Bestuursovereenkomst Interbestuurlijk Toezicht 2019.....	2
1.2 Toezicht op vier domeinen	2
1.3 Sanctiemiddelen	3
2. Beoordelingen per toezichtdomein	4
2.1 Financiën	4
2.2. Huisvesting vergunninghouders	5
2.2.1 Extra druk op huisvesting.....	5
2.2.2 Flevolandse taakstelling 2022	5
2.2.3 Gemeenten Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde	6
2.2.4 Almere	6
2.3 Omgevingsrecht.....	7
2.4 Ruimtelijke ordening.....	7
2.5 Monumenten en Archeologie	7
2.6 Archiefwet	7
2.6.1 Almere	8
2.6.2 Dronten.....	8
2.6.3 Lelystad	8
2.6.4 Noordoostpolder	8
2.6.5 Urk	9
2.6.6 Zeewolde.....	9

1. Inleiding

Interbestuurlijk toezicht (hierna: IBT) is het toezicht door de ene overheid op de uitvoering van wettelijke taken door een andere overheid. Het provinciaal interbestuurlijk toezicht geeft inzicht in de risico's bij de uitvoering van bepaalde wettelijke taken. Dat zijn taken die gemeenten in opdracht van de provincie of de rijksoverheid uitvoeren. Door IBT komen knelpunten op tijd in beeld en kan er worden bijgestuurd.

Een goede uitvoering van wettelijke taken door de Flevolandse gemeenten is essentieel voor de kwaliteit van het openbaar bestuur in Flevoland. Met IBT draagt onze provincie bij aan een bestendig en veilig Flevoland met een sterk openbaar bestuur. Een bestuur waar inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties op kunnen vertrouwen.

Jaarlijks beoordeelt de provincie hoe de gemeenten de wettelijke taken uitvoeren. Op basis van de verstrekte informatie en ambtelijke gesprekken komt de beoordeling tot stand. We werken daarbij op basis van vertrouwen en geven ruimte aan de invulling van de eigen verantwoordelijkheid.

Dit jaaroverzicht over 2022 bevat de provinciale beoordeling van de gemeentefinanciën (met name de begroting over 2023), de gemeentelijke verplichtingen rond de huisvesting van vergunninghouders (eerste en tweede helft van 2022) en de Archiefwet.

1.1 Schema

In het onderstaande schema zijn alle beoordelingen van 2022 verwerkt. Voor de duidelijkheid: dit schema en dit jaaroverzicht bevatten geen nieuwe beoordelingen van gemeenten maar is een weergave en overzicht van de eerder verstrekte beoordelingen die naar de gemeenten zijn toegestuurd. De toelichting per domein komt in de volgende paragrafen aan de orde.

	Financiën	Huisvesting vergunninghouders		Omgevingsrecht	Ruimtelijke Ordening	Informatie- en archief-beheer
		1 ^e helft 2022	2 ^e helft 2022			
Almere						
Dronten						
Lelystad						
Noordoost-polder						
Urk						
Zeewolde						

De interactieve kaart met de beoordelingen van de afgelopen jaren is hier te raadplegen: [kaart](#)

1.2 Bestuursovereenkomst Interbestuurlijk Toezicht 2019

Over de manier waarop we het IBT uitvoeren, hebben we samen met de Flevolandse gemeenten afspraken vastgelegd de Bestuursovereenkomst Interbestuurlijk Toezicht 2019.

In de bestuursovereenkomst zijn afspraken gemaakt over:

- de uitgangspunten die voor het toezicht gelden. Het interbestuurlijk toezicht vindt plaats op basis van transparantie, begrip en vertrouwen;
- de informatie die de gemeenten aanleveren aan de provincie;
- de toetsingscriteria van de provincie;
- de intensiteit van het toezicht (hangt af van de prestaties).

Het beoordelingsproces ziet er als volgt uit:

- Gemeenten leveren gegevens aan over de uitvoering van hun taken;
- Provincie stelt concept-oordelen op per aandachtsgebied;
- Provincie en gemeenten bespreken de bevindingen;
- Het eindoordeel gaat naar het gemeentebestuur.

De mogelijke beoordeling door de provincie is per domein:

- Adequaat (groen): voldoende tot goed;
- Redelijk adequaat (oranje): voor verbetering vatbaar (met serieuze aandachtspunten);
- Niet adequaat (rood): onvoldoende/ ernstig in gebreke.

Minimaal een keer per jaar bespreken de portefeuillehouders financiën van provincie en gemeenten de gemeentelijke financiën. Zo nodig houden we ook voor de andere terreinen bestuurlijk overleg.

1.2 Toezicht op vier domeinen

De provincie houdt toezicht op vier domeinen:

- **Financiën** (Gemeentewet)

Hierbij staat de vraag centraal of gemeenten hun huishoudboekjes op orde hebben. Daartoe beoordeelt de provincie jaarlijks de begrotingen van gemeenten. Met 'op orde' bedoelen we dat de jaarlijkse inkomsten van een gemeente hoog genoeg zijn om de jaarlijkse uitgaven te kunnen betalen. Verder moet helder zijn dat het geraamde budget voldoende is om de doelen te realiseren.

- **Ruimtelijke ordening / Omgevingsrecht** (Wet ruimtelijke ordening en Wet algemene bepalingen omgevingsrecht)

Met IBT houden we scherp dat de juiste instrumenten uit de Wet ruimtelijke ordening op een goede manier worden toegepast, en dat gemeenten bij hun plannen en planvorming rekening houden met de provinciale belangen uit de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening.

Daarnaast moeten gemeenten bij vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voldoen aan wet- en regelgeving. Deze regels zijn er ter bescherming van mens, leefomgeving en natuur.

De provincie houdt toezicht op een juiste (taak)uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van ruimtelijke ordening, bouw- en woningtoezicht en milieu.

- **Archief- en informatiebeheer**

De Archiefwet verplicht alle overheden om hun informatiehuishouding op orde te hebben. Betrouwbare en makkelijk toegankelijke overheidsarchieven zijn essentieel voor een goed werkende overheid. De kwaliteit van het openbaar bestuur en de werking van de democratie hangen ermee samen. Het op orde hebben van de archiefzorg betreft onder andere het openbaar maken, het op het juiste moment vernietigen, het correct beheren en het onder de juiste condities bewaren van archiefstukken.

- **Huisvesting vergunninghouders**

Asielzoekers met een verblijfsvergunning (vergunninghouders) hebben op grond van de Woningwet recht op huisvesting. Gemeenten krijgen ieder half jaar vanuit het Rijk een wettelijke taakstelling waarin staat hoeveel vergunninghouders zij moeten huisvesten. Jaarlijks toetst de provincie twee keer op het halen van de taakstelling.

Monumenten en Archeologie

Voor monumenten en archeologie wordt landelijk een beoordelingskader ontwikkeld. Op basis daarvan willen wij toezichtafspraken met onze gemeenten maken. In de loop van 2023 komt hier meer duidelijkheid over.

1.3 Sanctiemiddelen

Wanneer een gemeente haar wettelijk verplichte medebewindstaken niet uitvoert, is er sprake van taakverwaarlozing en dan kan de provincie sanctiemiddelen inzetten. Interbestuurlijk toezicht kent twee sanctiemiddelen: indeplaatsstelling, en schorsing en vernietiging.

Indeplaatsstelling wil zeggen dat de provincie namens en op kosten van de gemeente de uitvoering van taken van de gemeente overneemt.

Schorsing en vernietiging doet de provincie niet zelf: als een besluit van een gemeente in strijd is met de wet, kan de toezichthouder dit besluit aan de minister voorleggen voor schorsing en vernietiging. De minister kan het gemeentelijke besluit dan schorsen en vernietigen.

De sanctiemiddelen vormen de laatste trede van de interventieladder: de procedure die IBT doorloopt bij interventies. De interventieladder bestaat uit zes treden:

Stap 1: Signaleren

Vaststellen dat er vermoedelijk sprake is van taakverwaarlozing.

Stap 2: Valideren

Informatie opvragen bij de gemeente en andere belanghebbenden over gesignaleerde misstanden, valideren dat er sprake is van taakverwaarlozing en vaststellen wat de oorzaak is.

Stap 3: Actief toezicht houden

Afspraken maken met de gemeente over acties, termijnen en vervolg.

Stap 4: De vooraankondiging van interventie

De gemeente aanzeggen dat het instrument indeplaatsstelling zal worden toegepast en het openbaar publiceren van deze aanzegging.

Stap 5: Laatste kans geven

Besluiten tot indeplaatsstelling met een laatste termijn voor de gemeente om alsnog zelf te voorzien in het gebrek.

Stap 6: Indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing

Uitvoering van de verwaarloosde gemeentelijke taak door de provincie, namens en op kosten van de gemeente.

2. Beoordelingen per toezichtdomein

Hieronder is per domein en per gemeente aangegeven op welke wijze het toezicht is uitgevoerd en wat de resultaten zijn.

2.1 Financiën

De provincie heeft in december 2022 de gemeentelijke begrotingen voor 2023 beoordeeld. Gedeputeerde Staten hebben de uitkomst van de beoordeling schriftelijk ter informatie in december 2022 aan de gemeenteraad met een afschrift aan het college per gemeente meegedeeld. De beoordeling vindt plaats aan de hand van het geactualiseerde beleidskader BT FT 2010 en het Gemeenschappelijk Toezichtskader 2020 (GTK). Dit laatste Toezichtskader is verlengd tot in 2024.

Bij de toezichtbeslissingen van december 2022 over de begroting 2023 zijn alle Flevolandse gemeenten onder het repressieve toezicht gesteld. Drie gemeenten werden beoordeeld als adequaat (groen) en drie gemeenten presteerden redelijk adequaat (oranje). Alle begrotingen van de Flevolandse gemeenten waren in het begrotingsjaar 2023 structureel en reëel in evenwicht. De drie gemeenten die redelijk adequaat (oranje) presteerden, lieten in 2026 (onder meer) een structureel en reëel tekort zien voornamelijk als gevolg van het ravijnjaar 2026.

Almere: redelijk adequaat (oranje)

De (meer)jaren begroting 2023 – 2026 is structureel en reëel in evenwicht behoudens 2026. In de periode 2017 tot en met 2020 constateerden we in de exploitatie jaarlijks een structureel tekort. Onzekerheden doen zich vooral voor op het gebied van Sociaal domein en Beheer en onderhoud. Almere is bezig om verschillende (beleids)maatregelen in het Sociaal domein, op grond van besluitvorming, in te voeren. Als de maatregelen niet kunnen worden gerealiseerd, komt het begrotingsevenwicht in gevaar. Een deel van deze taakstelling Sociaal domein werd door de provincie als onvoldoende reëel beschouwd.

Dronten: adequaat (groen)

Op basis van de ZBB-methode (Zero Based Budgetting) heeft Dronten in voorgaande begroting een aantal bezuinigingsmaatregelen vastgesteld, waardoor de (meerjaren)begroting 2023 - 2026 structureel in evenwicht blijft.

Lelystad: redelijk adequaat (oranje)

De (meer)jaren begroting 2023 – 2026 is structureel en reëel in evenwicht behoudens 2026. Er zijn geen aanvullende bezuinigingen doorgevoerd. Net als Almere is Lelystad bezig om verschillende maatregelen in het Sociaal Domein op grond van besluitvorming in te voeren en weet Lelystad (tot dusver) de taakstellingen te realiseren.

Noordoostpolder: adequaat (groen)

De gemeente Noordoostpolder blijft net als de jaren 2017 tot en met 2022 onder repressief financieel toezicht vallen. De (meerjaren)begroting 2023 – 2026 is structureel in evenwicht.

Urk: redelijk adequaat (oranje)

De (meer)jaren begroting 2023 – 2026 is structureel en reëel in evenwicht behoudens 2026. Ook in 2023 blijft voor Urk repressief toezicht van toepassing vanwege (naast het tekort in 2026) de relatieve hoge en toenemende schuldpositie en de investering in het grondbedrijf.

Zeewolde: adequaat (groen)

De (meerjaren)begroting 2023 – 2026 is structureel in evenwicht. Er zijn in voorgaande begroting aanvullende dekkingsmaatregelen genomen, waardoor het structureel evenwicht ook in 2023 - 2026 niet in gevaar komt.

2.2. Huisvesting vergunninghouders

Elk halfjaar krijgt iedere gemeente vanuit het Rijk een taakstelling opgelegd om een aantal vergunninghouders te huisvesten. Dit aantal is gerelateerd aan het aantal inwoners van de gemeente. De provincie Flevoland beoordeelt in het kader van IBT aan het einde van de zogenaamde taakstellingsperiode of de gemeenten de taakstelling hebben gerealiseerd.

Uitgangspunt is dat de gemeenten de taakstelling, inclusief eventuele achterstanden, binnen de taakstellingsperiode moeten realiseren. Om de verschillen in de administraties van gemeenten en het Centraal Orgaan opvang asielzoeker (COA) door het zogenaamde na-ijleffect enigszins te corrigeren, worden de geplaatste vergunninghouders en de vergunninghouders die in fase 3 (de verhuisfase) zitten tot en met 31 januari/ 31 juli nog meegenomen in de realisatiecijfers van de gemeente. Dat wordt bepaald door gebruik te maken van het Taakstelling Volg Systeem (TVS) van het COA.

Tijdige realisatie van die vastgestelde taakstelling is niet alleen belangrijk, omdat dit een snelle integratie van de vergunninghouders in de Flevolandse samenleving bevordert, maar ook opdat de centrale opvangcentra optimaal benut kunnen worden waarvoor ze bedoeld zijn, namelijk de opvang van asielzoekers die nog in procedure zijn.

2.2.1 Extra druk op huisvesting

Om de druk op de COA-opvang te verlichten is aan de Landelijke Regietafel (LRT) afgesproken dat op 1 juli 2022 de taakstelling van de eerste helft 2022 is gerealiseerd en dat er geen achterstanden meer zijn. Op 1 juli 2022 hebben alle provincies en vrijwel alle gemeenten de taakstelling van 10.000 te huisvesten vergunninghouders gerealiseerd en is de achterstand ten dele ingelopen. De achterstand is met ruim 50% teruggebracht tot een achterstand van 1.862 op 1 juli 2022.

Daarnaast hebben op 26 augustus 2022 het Rijk, VNG, IPO en Veiligheidsberaad nadere bestuurlijke afspraken gemaakt om de acute noodsituatie in Ter Apel het hoofd te bieden en gezamenlijk uit de opvangcrisis te komen en te blijven. Een van de afspraken was om 6.500 extra vergunninghouders te huisvesten vooruitlopend op de taakstelling van de eerste helft van 2023 (additionele taakstelling). Deze 6.500 vergunninghouders zijn over gemeenten verdeeld conform de taakstellingssystematiek. De additionele taakstelling voor de Flevolandse gemeenten bedroeg 159 vergunninghouders. Op 1 januari 2023 is landelijk de taakstelling over de tweede helft van 2022, inclusief achterstand gerealiseerd en zijn er 1.793 vergunninghouders van de 6.500 gehuisvest.

2.2.2 Flevolandse taakstelling 2022

De taakstelling voor de Flevolandse gemeenten in de eerste helft van 2022 bedroeg 242 te huisvesten vergunninghouders, exclusief een achterstand van 44 vergunninghouders. Hiermee komt het aantal te huisvesten vergunninghouders op 286 voor de eerste helft van 2022. De Flevolandse gemeenten hebben in totaal 261 vergunninghouders gehuisvest in de eerste helft van 2022. Dit betekent dat de taakstelling voor deze periode is gerealiseerd en dat de achterstand is teruggebracht van 44 vergunninghouders naar 25 vergunninghouders. Hiermee is bijna voldaan aan de afspraak van de LRT.

De taakstelling voor de Flevolandse gemeenten in de tweede helft van 2022 bedroeg 330 te huisvesten vergunninghouders. Met een achterstand van 25 vergunninghouders komt het aantal te huisvesten vergunninghouders op 355 voor de tweede helft van 2022. De additionele taakstelling voor de Flevolandse gemeenten bedroeg 159 vergunninghouders. De Flevolandse gemeenten hebben in totaal 438 vergunninghouders gehuisvest in de tweede helft van 2022. Hiermee is de taakstelling over de tweede helft van 2022 gerealiseerd, inclusief de achterstand. Drie van de zes Flevolandse gemeenten hebben ook de additionele taakstelling gerealiseerd. Hierdoor is de taakstellingsperiode afgesloten met een voorsprong van 83 vergunninghouders.

2.2.3 Gemeenten Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde

De gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde hebben de taakstelling, inclusief eventuele achterstanden, over de eerste helft van 2022 gerealiseerd. De gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde zijn zelfs geëindigd met een voorsprong. De gemeente Noordoostpolder heeft de taakstelling over de eerste helft van 2022 een maand na afloop van de taakstellingsperiode gerealiseerd.

De gemeenten Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde hebben de taakstelling over de tweede helft van 2022 gerealiseerd en zijn geëindigd met een voorsprong.

De gemeenten Lelystad, Urk en Zeewolde hebben ook de additionele taakstelling gerealiseerd. De gemeenten Dronten en Noordoostpolder is dit helaas niet gelukt.

Deze gemeenten zijn over beide taakstellingsperiodes beoordeeld als adequaat (groen).

2.2.4 Almere

De gemeente Almere heeft de taakstelling voor de eerste helft van 2022 niet gerealiseerd en de achterstand is verder opgelopen van 82 naar 108 vergunninghouders. De gemeente heeft in juli 2022 nog 98 personen gehuisvest en 1 persoon zit in fase 3, de verhuysfase. Dit betekent dat de gemeente ook in de tweede helft van 2022 de taakstelling niet gerealiseerd heeft.

Voor beide taakstellingen van 2020 is de achterstand vanwege de bijzondere omstandigheden die de coronacrisis met zich meebrengt als verschoonbare reden beschouwd. In onderstaand schema is te zien dat de taakstelling vanaf de tweede helft van 2019 meerdere malen verwijtbaar niet gerealiseerd is.

2 ^e helft 2019	1 ^e helft 2020	2 ^e helft 2020	1 ^e helft 2021	2 ^e helft 2021	1 ^e helft 2022	2 ^e helft 2022
Verwijtbaar 1 ^e keer niet gerealiseerd	Covid-19	Covid-19	Verwijtbaar 2 ^e keer niet gerealiseerd	Verwijtbaar 3 ^e keer niet gerealiseerd	Verwijtbaar 4 ^e keer niet gerealiseerd	Verwijtbaar 5 ^e keer niet gerealiseerd

Aangezien de gemeente Almere voor een vierde keer achtereenvolgend de taakstelling, inclusief achterstand, verwijtbaar niet heeft gehaald, wordt de gemeente ook voor de eerste helft van 2022 beoordeeld als redelijk adequaat (oranje) en blijft daarmee het actieve toezicht van toepassing. Dit houdt in dat wij met de gemeente Almere in bestuurlijk overleg gaan om afspraken te maken over hoe, op welke termijn en met welke acties de toekomstige taakstellingen en de achterstand gerealiseerd wordt. Het actieve toezicht wordt pas beëindigd indien er geen achterstanden meer zijn en tevens de volledige taakstelling is gerealiseerd.

De gemeente Almere heeft de taakstelling voor de tweede helft van 2022 gerealiseerd en de achterstand teruggebracht van 108 naar 32 vergunninghouders. De additionele taakstelling is niet gerealiseerd. Aangezien de gemeente Almere voor een vijfde keer achtereenvolgend de achterstand verwijtbaar niet heeft gerealiseerd, wordt de gemeente voor de tweede helft van 2022 beoordeeld als niet adequaat (rood) en blijft het actieve toezicht gehandhaafd.

Op 13 december 2022 is over de achterstand en het realiseren van de taakstellingen over 2023 bestuurlijk overleg geweest. Afgesproken is dat de gemeente voor 31 januari 2023 een plan van aanpak aanlevert bij de provincie. In dit plan van aanpak moet worden aangegeven hoe de gemeente op 1 april 2023 de achterstand uit de tweede helft van 2022 van 32 vergunninghouders en de additionele taakstelling van 80 vergunninghouders heeft gehuisvest. Daarnaast moet duidelijk zijn hoe de taakstelling van de eerste helft 2023 op 1 juli 2023 is gerealiseerd. Ook zal in het plan aangegeven moeten worden hoe de gemeente de toekomstige taakstellingen voor huisvesting van vergunninghouders gaat realiseren, zodat dit in de toekomst goed is geborgd.

2.3 Omgevingsrecht

In het omgevingsrecht worden regels gesteld, waaraan overheden zich moeten houden bij het uitvoeren van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in de fysieke leefomgeving. Deze regels zijn opgesteld om de risico's voor mens en natuur te beperken, zodat veiligheid, gezondheid en natuur niet in het geding komen. Binnen dit toezichtdomein richt de provincie zich als toezichthouder voornamelijk op het beoordelen of de gemeenten hun processen ten aanzien van de uitvoering van de VTH-taken dusdanig hebben ingericht, dat deze taken goed uitgevoerd kunnen worden.

De kwaliteitseisen voor de inrichting van deze processen, ook wel de procescriteria genoemd, zijn wettelijk vastgelegd in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor). Deze procescriteria beschrijven de eisen die gesteld worden aan de sluitende beleidscyclus: BIG-8 cyclus. De provincie Flevoland legt bij het toezicht de focus op de vakgebieden Ruimtelijke Ordening (RO), Bouw- en Woningtoezicht (BWT) en Milieu. Bij gemeenten die deze BIG-8 cyclus niet goed op orde hebben, bestaan onderstaande risico's:

- Bij het gemeentebestuur is geen zicht op de potentiële risico's in de gemeente en er zijn geen prioriteiten benoemd op basis van een analyse van die problemen;
- De inzet van toezicht- en handhavinginstrumenten van de gemeente sluit niet aan op de in die gemeente voorkomende potentiële risico's;
- De omvang en inzet van de uitvoering zijn niet passend ten opzichte van de aanwezige risico's;
- De randvoorwaarden voor een adequate uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn niet aanwezig, bijvoorbeeld de inrichting van de werkprocessen.

Wegens prioritering van werkzaamheden wordt de beoordeling over 2022 samengevoegd met de beoordeling over 2023.

2.4 Ruimtelijke ordening

De provincie houdt toezicht op de wettelijke taak Ruimtelijke Ordening van gemeenten en richt zich in het bijzonder op de actualiteit en gebiedsdekkendheid van bestemmingsplannen en structuurvisies en het voldoende verwerken van wettelijke normen en eisen.

Over 2022 heeft geen beoordeling plaats gevonden aangezien alle gemeenten inmiddels actuele bestemmingsplannen en een structuurvisie hebben voor hun hele grondgebied. Daarnaast wordt met het oog op de invoering van de Omgevingswet gekeken hoe het IBT voor ruimtelijke ordening wordt ingericht (waarschijnlijk wordt dit voor een groot deel bij het Omgevingsrecht ondergebracht).

2.5 Monumenten en Archeologie

Voor monumenten en archeologie wordt landelijk een beoordelingskader ontwikkeld. Op basis daarvan willen wij toezichtafspraken met onze gemeenten maken. In de loop van 2023 komt hier meer duidelijkheid over.

2.6 Archiefwet

Een goed (digitaal) archief is cruciaal voor het functioneren en de transparantie van de overheid. Door invoering van de Wet Open Overheid is het belang van een goede inbedding van de informatieverstrekende functie van overheidsorganen toegenomen. Om dit te faciliteren is het van belang dat overheidsorganisaties over de nodige authentieke informatie beschikken en dat de staat van het informatie- en archiefbeheer van de organisatie in orde is. Daarnaast vraagt de samenleving om meer transparantie en aankomende wet- en regelgeving op dit gebied stellen hogere eisen aan de digitale informatiehuishouding. Wanneer het archief- en informatiebeheer niet op orde en niet goed toegankelijk is, heeft een overheid geen betrouwbaar geheugen en kan zij zich niet verantwoorden voor haar handelen.

Hieronder een overzicht van de beoordelingen over het informatie- en archiefbeheer over het jaar 2022:

2.6.1 Almere

Het college van GS heeft de taakuitvoering van de gemeente Almere over de toezicht periode 2018/2019 beoordeeld als 'niet adequaat'. De provincie heeft de gemeente daarop verzocht een plan van aanpak op te stellen voor het oplossen van de problematiek. In 2020 is Almere gestart met de uitvoering van het plan van aanpak en zijn hierover ambtelijke overleggen gevoerd. In de daarop volgende jaren heeft er geen regulier systematisch toezicht plaatsgevonden.

Het projectmatige deel van het plan van aanpak kwam in 2022 ten einde. Hierop de gemeente Almere toezichtinformatie toegestuurd waarna er een verificatiegesprek heeft plaatsgevonden. Op basis van de toegestuurde informatie en de tussentijdse gesprekken van de afgelopen 3 jaar is de gemeente Almere als 'redelijk adequaat' (oranje) beoordeeld.

Positieve ontwikkelingen zijn dat de beleidskaders die de basis vormen voor het gemeentelijk informatie- en archiefbeheer zijn vastgesteld. Daarnaast is het kwaliteitshandboek is vastgesteld en de uitvoering van de kwaliteitscontroles zijn ondergebracht in de PDCA-kwaliteitscyclus en audits. De gemeente heeft voor het verbeterprogramma, het Stadsarchief en de lijnorganisatie in kaart gebracht welke mensen en middelen benodigd zijn en hiervoor zijn financiële middelen beschikbaar gesteld. Om de transitie van de projectorganisatie naar de lijnorganisatie te monitoren is afgesproken dat er nog een tussentijds gesprek zal plaatsvinden in februari 2023.

2.6.2 Dronten

De gemeente Dronten is als 'redelijk adequaat' (oranje) beoordeeld. Positieve ontwikkeling is dat er aanvullende financiële middelen beschikbaar gesteld zijn voor het uitvoeren van het verbeterplan informatie- en archiefbeheer.

Wanneer gemeenten als redelijk adequaat worden beoordeeld past de provincie doorgaans een regulier toezichtregime toe. De achterstanden van de gemeente Dronten binnen het informatie-archiefbeheer zijn echter omvangrijk. In het toezichtgesprek is daarom afgesproken dat er medio februari 2023 een tussentijdsgesprek zal worden gevoerd. In dit gesprek zal de voortgang van het verbeterplan worden besproken. Wanneer de voortgang als onvoldoende wordt beoordeeld zal een bestuurlijk overleg worden ingepland.

2.6.3 Lelystad

Over het afgelopen beoordelingsjaar is Lelystad als 'adequaat' (groen) beoordeeld. De gemeente heeft de acties uit het Verbeterplan voor informatie en archiefbeheer voortvarend uitgevoerd. Er is daarnaast een plan vastgesteld om de vernietigingsachterstanden in het sociale domein in te lopen en is de gemeente gestart met de uitvoering van dit plan. Als onderdeel van het organisatiebreed verbeteren van het informatiebeheer is aan elk organisatieonderdeel een informatiespecialist gekoppeld.

2.6.4 Noordoostpolder

De provincie heeft de taakuitvoering van de gemeente Noordoostpolder beoordeeld als 'redelijk adequaat' (oranje). Positieve ontwikkeling is dat de gemeente voortvarend uitvoering heeft gegeven aan het projectplan 'Zaakgericht werken en archiefwaardige digitalisering binnen het cluster USD'. Hiermee zijn de achterstanden in de archiefbewerking binnen dit cluster ingelopen. Daarnaast is er een directieprogramma gestart om organisatiebreed het informatiemanagement te verbeteren. Het in kaart brengen van de gemeentelijke processen, innovatie en educatie zijn onderdeel van dit verbeterprogramma.

2.6.5 Urk

De gemeente Urk is door de provincie voor dit domein beoordeeld als 'redelijk adequaat' (oranje). Positieve ontwikkelingen zijn dat de gemeente onder andere een documentair structuurplan heeft geïmplementeerd en het archief over de periode 1996-2018 is, deels vervroegd, formeel overgebracht naar uw archiefbewaarplaats. Daarnaast zijn de voorheen decentraal beheerde netwerkschijven onder beheer gebracht van het team informatiebeheer. Op andere onderdelen zijn er nog verbeteringen nodig.

2.6.6 Zeewolde

De provincie heeft de taakuitvoering door de gemeente Zeewolde beoordeeld als 'adequaat' (groen). Het afgelopen jaar heeft de gemeente hard gewerkt aan de opvolging van de aanbevelingen van Het Flevolands Archief en die van de provincie. De belangrijkste ontwikkelingen zijn onder andere het inlopen van de achterstanden in de digitale en papieren vernietiging en het onderbrengen van de taken en verantwoordelijkheden van het Strategisch Informatieoverleg bij de netwerkdirecte.